

Kommentarer till beräkningarna av första kvartalet 2017

Innehåll	
BNP-utvecklingen	3
Hushållskonsumtionen.....	6
Offentlig konsumtion	8
Investeringar	10
Lager	12
Utrikeshandel	14
Näringslivets produktion	16
Sysselsättning.....	18
Inkomster och sparande.....	20
Avstämning	25
Revideringar	27

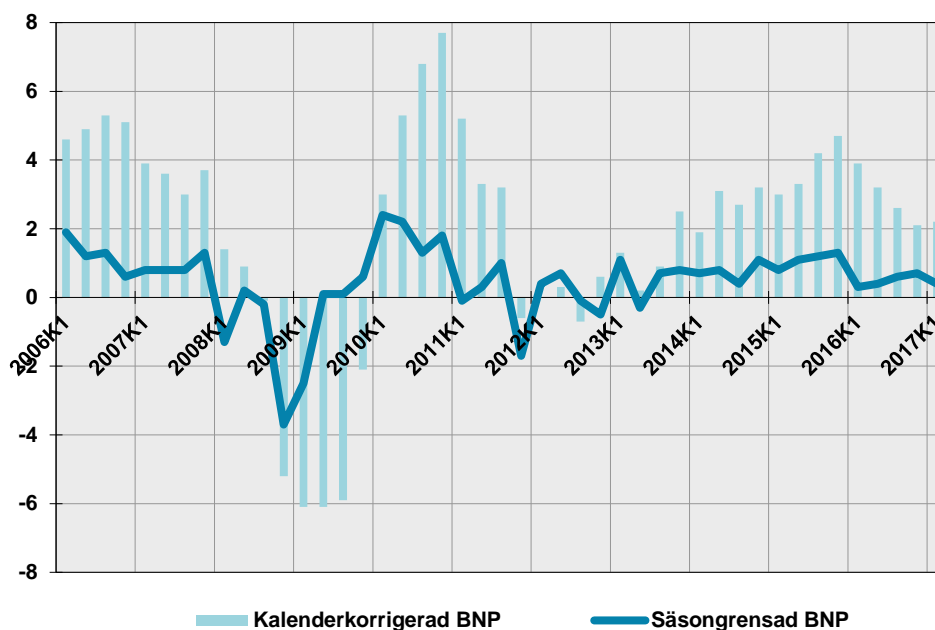
BNP-utvecklingen

Fasta bruttoinvesteringar lyfte BNP-utvecklingen

BNP-tillväxten mattades av något det första kvartalet och ökade med 0,4 procent. Fasta bruttoinvesteringar bidrog mest till uppgången, där framförallt bostadsinvesteringar ökade starkt. Dessutom ökade exporten av varor och bidrog även den positivt till BNP-utvecklingen. Till mindre del bidrog hushållskonsumtionen och lagerinvesteringar till tillväxten. Däremot minskade tjänsteexporten och höll tillbaka till BNP-utvecklingen.

Sveriges BNP steg med 0,4 procent första kvartalet, säsongrensad och jämfört med kvartalet innan. BNP-tillväxten var därmed i linje med den genomsnittliga säsongrensade tillväxten de senaste tio åren på 0,4 procent. Mätt i kalenderkorrigerade tal och jämfört med första kvartalet i fjol var uppgången 2,2 procent. För helåret 2016 har BNP-tillväxten reviderats ned från 3,3 procent till 3,2 procent.

BNP, procentuell förändring, säsongrensad och jämförd med kvartalet innan respektive kalenderkorrigerad och jämförd med motsvarande kvartal året innan.

Stabil tillväxt i EU

BNP-tillväxten i euroländerna (EU19) uppgick enligt preliminära siffror till 0,5 procent första kvartalet, säsongrensad. Det innebär samma tillväxttakt som fjärde kvartalet 2016. I årstakt ökade BNP-tillväxten med 1,7 procent. Den tyska ekonomin ökade mer än föregående kvartal och växte med 0,6 procent. I Spanien var utvecklingen fortsatt högre än EU-snittet med ett tillväxttal på 0,8 procent. Den finländska ekonomin växte starkt efter ett svagt fjärde kvartal och ökade med hela 1,6 procent.

Stark investeringstillväxt

Det första kvartalet 2017 var det främst fasta bruttoinvesteringar som bidrog till tillväxten. Fasta bruttoinvesteringar ökade med 2,5 procent och bidrog med 0,6 procentenheter till BNP-tillväxten. Bland fasta bruttoinvesteringar var det fortsatt bostadsinvesteringarna som gick starkt men även investeringar av maskiner och inventarier ökade. Bostadsinvesteringarna ökade med 9,2 procent jämfört med det fjärde kvartalet. Däremot minskade investeringarna av immateriella tillgångar med 1,7 procent.

Nettobidraget från utrikeshandeln var detta kvartal negativt efter det positiva bidraget fjärde kvartalet 2016. Varuexportnettot bidrog positivt till BNP-utvecklingen medan tjänsteexportnettot bidrog negativt. Den totala exporten minskade med 0,2 procent och drog ned tillväxten med 0,1 procentenheter. Varuexporten steg med 1,7 procent från fjärde till första kvartalet. Tjänsteexporten minskade däremot med hela 4,3 procent och höll tillbaka BNP-utvecklingen med 0,6 procentenheter. Det var framförallt uthyrning och leasing samt utländsk konsumtion i Sverige som tyngde tjänsteexporten. Samtidigt ökade importen med 0,9 procent efter att tjänsteimporten ökat starkt medan varuimporten ökade något mindre. Importen drog ned BNP-tillväxten med 0,3 procentenheter.

Hushållskonsumtionen ökade med 0,5 procent första kvartalet. Det är en utveckling som är i linje med de senaste tio årens genomsnitt på 0,5 procent. Konsumtionen av möbler och transporter bidrog till ökningen. Konsumtionen av kläder utvecklades svagt och minskade med 2,3 procent första kvartalet 2017 och jämfört med fjärde kvartalet 2016. De offentliga myndigheternas konsumtion minskade med 0,2 procent. De kommunala konsumtionsutgifterna redovisade nolltillväxt medan de statliga konsumtionsutgifterna minskade med 0,6 procent. Det senare beror bland annat på att Migrationsverkets boendeutgifter minskade jämfört med kvartalet innan.

Näringslivets produktion ökade med 0,8 procent. Tjänsteproduktionen fortsatte att öka i god takt med hög tillväxt inom främst företagstjänster och fastighetsförvaltning. Även varuproduktionen ökade för tredje kvartalet i rad och ökade med 0,5 procent. Antalet arbetade timmar i näringslivet ökade med 0,7 procent och arbetsproduktiviteten var oförändrad.

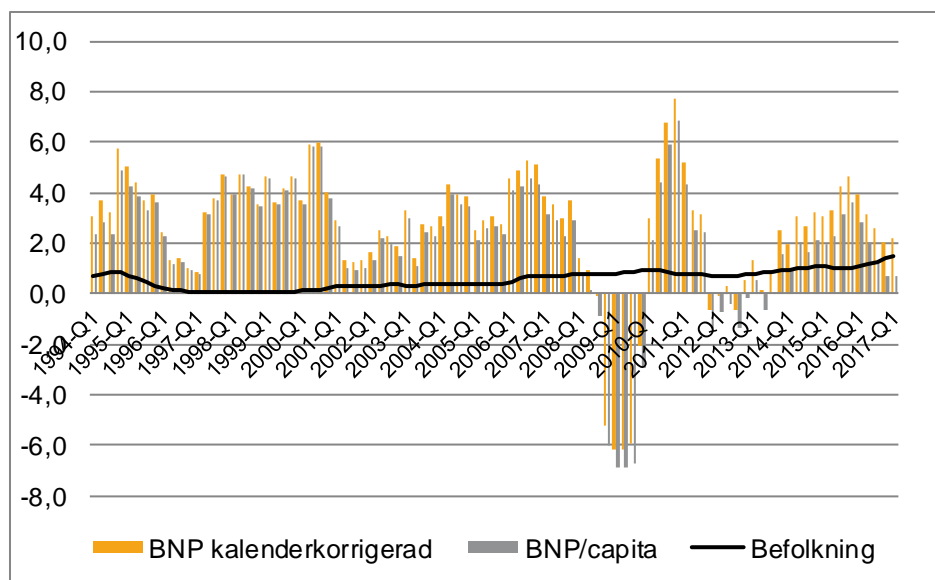
Bidrag till säsongrensad BNP-utveckling, procentenheter.

	2015Kv4	2016Kv1	2016Kv2	2016Kv3	2016Kv4	2017Kv1
Hushållens konsumtion	0,5	0,4	-0,1	0,3	0,2	0,2
Off konsumtion	0,3	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
Fasta bruttoinvesteringar	0,8	-0,1	0,5	0,1	0,2	0,6
Lagerinvestering	-0,1	-0,2	0,3	-0,3	-0,3	0,1
Export	0,7	-0,1	-0,2	0,7	0,7	-0,1
Import	-1,0	0,2	-0,2	-0,1	-0,1	-0,3
Exportnetto	-0,3	0,1	-0,4	0,6	0,6	-0,4
BNP	1,3	0,3	0,4	0,6	0,7	0,4

Svagare BNP-tillväxt per capita

Befolkningsstillväxten har successivt ökat sedan slutet av 1990-talet och första kvartalet 2017 ökade befolkningen med 1,5 procent jämfört med motsvarande kvartal året innan. Under samma period ökade BNP med 2,2 procent kalenderkorrigerat. BNP per capita steg därmed med 0,7 procent jämfört med första kvartalet 2016. Det är något lägre än genomsnittet för de senaste tio åren på 0,8 procent.

Procentuell ökning i volym för kalenderkorrigerad BNP och BNP per capita

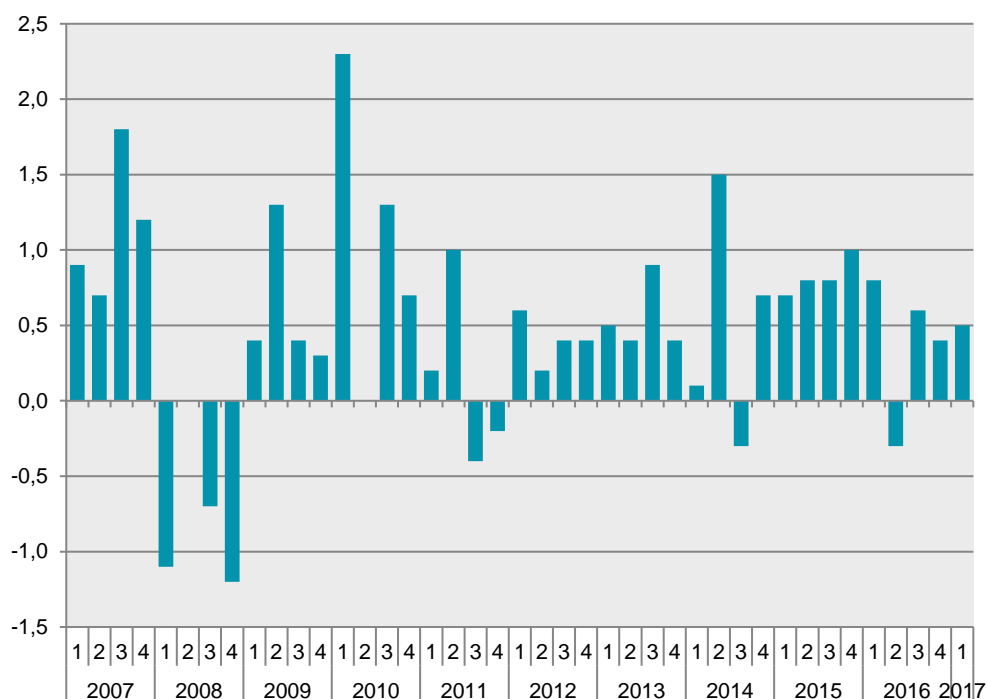
Hushållskonsumtionen

Måttlig uppgång i hushållens konsumtion

Hushållens konsumtion ökade första kvartalet i något högre takt än kvartalet innan. Utgifter för transporter, möbler samt hotell- och restaurangtjänster bidrog till ökningen.

Hushållens konsumtion växte med 0,5 procent första kvartalet, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan. Tillväxttakten ökade därmed jämfört med fjärde kvartalet 2016 och var i linje med de senaste tio årens genomsnittliga tillväxttakt på 0,5 procent.

De egentliga hushållens konsumtionsutgifter totalt, volymförändring i procent, säsongrensat och jämfört med föregående kvartal.

I den ändamålsfördelade konsumtionen var ökningen störst inom transporter och fordon. Konsumtionen av transporter och fordon ökade med 1,4 procent och bidrog med 0,2 procentenheter till den totala utvecklingen. Möbler, som har haft en stabil ökningstakt de senaste åren, ökade med 1,3 procent och bidrog med 0,1 procentenheter. Hotell- och restaurangtjänster vände upp första kvartalet och ökade med 1,2 procent, vilket är högre än de senaste tio årens genomsnittliga tillväxttakt på 0,6 procent. Konsumtionen av alkohol och tobak, hälso- och sjukvård och utbildningstjänster ökade också men bidrog endast marginellt till den totala konsumtionsutvecklingen.

Boendeutgifter är det största konsumtionsändamålet och står för drygt en fjärdedel av den totala konsumtionen. Utgifter för boende minskade med 0,6 procent första kvartalet och drog ned den totala utvecklingen med 0,2 procentenheter.

1 De egentliga hushållen exklusive hushållens icke vinstdrivande organisationer.

Utgifter för kläder och skor samt övriga varor och tjänster, där bland annat personliga artiklar, personliga tjänster och finansiella tjänster ingår, minskade och dämpade den totala uppgången med 0,1 procentenheter vardera. Även livsmedel och kommunikationstjänster minskade men hade en liten påverkan på den totala konsumtionsutvecklingen. Konsumtionen av fritid och underhållning var oförändrad jämfört med kvartalet innan.

Bidrag till den egentliga hushållskonsumtionen och volymutveckling per COICOP², bidrag i procentenheter och volymförändring i procent, säsongrensat och jämfört med föregående kvartal.

COICOP	Volymutveckling	Bidrag
01 Livsmedel	-0,4	0,0
02 Alkohol och tobak	0,2	0,0
03 Kläder och skor	-2,3	-0,1
04 Boende	-0,6	-0,2
05 Möbler	1,3	0,1
06 Hälsa- och sjukvård	0,8	0,0
07 Transporter	1,4	0,2
08 Kommunikation	-1,0	0,0
09 Fritid och Underhållning	0,0	0,0
10 Utbildning	0,3	0,0
11 Hotell och restaurang	1,2	0,1
12 Övriga varor och tjänster	-1,2	-0,1
Total konsumtion exkl. ofördelad konsumtion	-0,1	-0,1
15 Svensk konsumtion utomlands	-0,8	0,0
16 Utländsk konsumtion i Sverige	-9,7	0,6
TOTALT	0,5	0,5

Svenska hushålls inköp utomlands minskade med 0,8 procent jämfört med fjärde kvartalet. Samtidigt minskade även utländska besökares konsumtion i Sverige med 9,7 procent, vilket bidrog till att den totala konsumtionsutvecklingen höjdes med 0,6 procentenheter. Eftersom hushållskonsumtionen endast ska återspegla svenska hushålls konsumtion dras utländska besökares inköp i Sverige bort från den totala ändamålsfördelade konsumtionen.

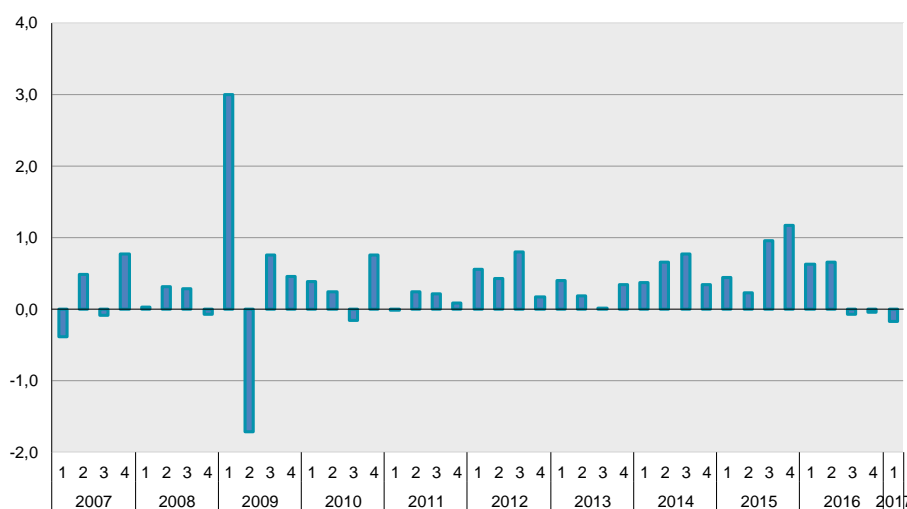
² Classification of Individual Consumption by Purpose

Offentlig konsumtion

Lägre konsumtionsnivå i offentliga myndigheter

Utvecklingen för den offentliga konsumtionen sjönk under första kvartalet 2017 jämfört med föregående kvartal. Den statliga konsumtionen bidrog till minskningen, medan konsumtionen inom kommunala myndigheter var oförändrad. Inom de kommunala myndigheterna steg konsumtionen inom kommunerna medan landstingens konsumtion sjönk.

Offentliga myndigheters konsumtionsutgifter, volymförändring procent, säsongrensad och jämfört med föregående kvartal.

Under första kvartalet minskade den offentliga konsumtionen marginellt i säsongrensade tal, efter att ha rört sig kring oförändrad utveckling de två senaste kvartalen. Innan dess var det en period mer flertalet kvartal där utvecklingen var i paritet eller högre än den genomsnittliga utvecklingen för de senaste tio åren. Under senare delen av 2015 och inledningen av 2016 bidrog migrationen till utvecklingstakten av offentlig konsumtion, men de senaste kvartalen har dess effekt på konsumtionen mattats av. Statens och landstingens konsumtion minskade under första kvartalet. Kommunernas konsumtion ökade dock under samma period, vilket innebär att den totala konsumtionen för kommunala myndigheter var oförändrad.

Bidrag till den offentliga konsumtionen och volymutveckling per myndighet första kvartalet 2017, bidrag i procentenheter och volymförändring i procent, säsongrensad och jämfört med föregående kvartal.

Myndighet	Volymutveckling	Bidrag	Genomsnittlig volymutveckling*
Staten	-0,6	-0,2	0,4
Kommunala myndigheter**	0,0	0,0	0,3
Totalt offentliga myndigheter	-0,2	-0,2	0,4

* Avser åren 2007-2017

** Avser kommunala myndigheter totalt, dvs kommuner och landsting tillsammans.

Minskade statliga konsumtionsutgifter

I säsongrensade värden minskade statens konsumtionsutgifter för tredje kvartalet i följd, efter att ha ökat fyra kvartal i rad innan dess. Den lägre konsumtionen härrör till minskade sociala naturaförmåner i form av Migrationsverkets avtagande behov av att köpa in boenden från privata utförare. Jämfört med fjärde kvartalet 2016 minskade de sociala naturaförmånerna med 3,5 procent första kvartalet. Den egna produktionen ökade dock, vilket även var fallet för försäljningen. Sysselsättningen i staten ökade med 0,2 procent, medan antalet arbetade timmar minskade med 0,6 procent.

Kommunernas konsumtion ökade

Kommunerna står för ungefär hälften av de totala offentliga konsumtionsutgifterna, där utbildning och socialt skydd är de stora utgiftsposterna. Kommunernas konsumtion ökade första kvartalet med 0,3 procent jämfört med föregående kvartal, vilket innebar en ökning för 15:e kvartalet i rad. Ökningen var i paritet med den historiska utvecklingen vilken i genomsnitt har legat på 0,4 procent under de senaste tio åren. Aktiviteten i kommunerna är hög, bland annat i form av integration och satsningar inom skolan. Kommunerna har på grund av sitt höga åtagande behövt anställa mer personal. Antal sysselsatta och antal arbetade timmar i kommunerna ökade med 0,5 respektive 0,2 procent första kvartalet och jämfört med kvartalet innan.

Landstingens konsumtion minskade

Landstingens konsumtion minskade med 0,5 procent jämfört med föregående kvartal. Den egna produktionen minskade i likhet med de tre senaste kvartalen, samtidigt som försäljningen ökade jämfört med föregående kvartal för fjärde kvartalet i rad. Sociala naturaförmåner, där inköp av vårdtjänster från privata vårdgivare och läkemedelsförmånen ingår, minskade med 0,1 procent vilket bidrog till lägre konsumtionsutgifter. Trots att antalet sysselsatta ökade med 0,5 procent under kvartalet, sjönk antalet arbetade timmar inom delsektorn med 0,3 procent.

Investeringar

Stark investeringstillväxt

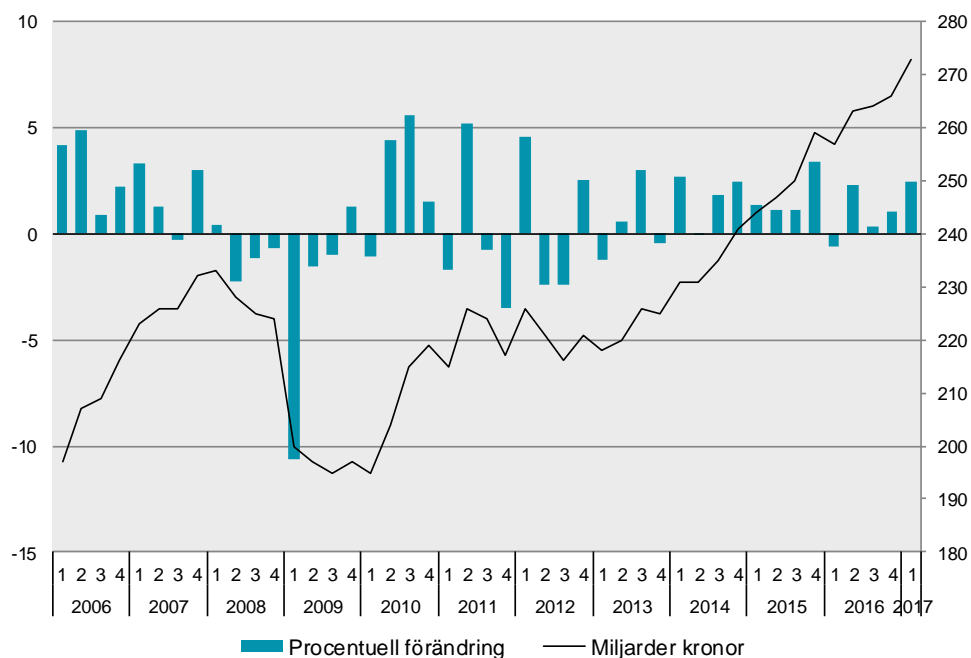
Investeringstillväxten tilltog första kvartalet och gav ett betydande bidrag till BNP-utvecklingen. Bakom investeringsuppgången stod främst bostadsinvesteringarna men även investeringar i maskiner ökade. Investeringar i immateriella tillgångar minskade däremot.

De fasta bruttoinvesteringarna ökade med 2,5 procent första kvartalet, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan. Det är klart högre än genomsnittet för de senaste tio åren på 0,6 procent. Den fleråriga positiva trenden för bostadsinvesteringarna höll i sig även första kvartalet då investeringarna ökade med 9,2 procent. Bostadsinvesteringarna bidrog med 2,0 procentenheter till de totala fasta bruttoinvesteringarna. Ökningstakten för såväl nybyggnation av flerbostadshus som småhus var fortsatt hög medan ombyggnation i småhus fortsatte att minska i spåret av det reducerade ROT-avdraget vid årsskiftet 2015/16. Övriga byggnader och anläggningar, såsom kontorsfastigheter och butikslokaler, ökade med 1,1 procent.

Maskininvesteringarna steg med 1,7 procent, vilket gav ett bidrag med 0,5 procentenheter till de totala fasta bruttoinvesteringarna. Uppgången sammanfaller med en ökad import av investeringsvaror och produktion av maskinprodukter.

Totala fasta bruttoinvesteringar

Volymförändring i procent jämfört med föregående kvartal respektive kvartalsvärden i miljarder kronor. Säsongrensat och mätt i fasta priser år 2016.

Transportmedelsinvesteringarna ökade med 8,8 procent första kvartalet och bidrog med 0,5 procentenheter till de fasta bruttoinvesteringarna. Investeringar i immateriella tillgångar, som i huvudsak utgörs av Forskning och Utveckling (FoU) och programvaror, minskade däremot med 1,7 procent.

Sammantaget bidrog de fasta bruttoinvesteringarna med 0,6 procentenheter till BNP-tillväxten.

Tjänstebranscherna främsta drivkraften

Näringslivets investeringar ökade med 3,5 procent första kvartalet. Det kan jämföras med genomsnittet de senaste tio åren som uppgår till 0,6 procent. I näringslivet var det fortsatt de tjänsteproducerande branscherna som stod för den främsta drivkraften och ökade investeringarna med 4,2 procent. Uppgången för de varuproducerande branscherna var 2,1 procent.

Varuproducenterna lyftes främst av den betydande investeringsuppgången inom byggbranschen som ökade sina investeringar med 25 procent. Både tillverkningsindustrin och energibranscherna minskade något medan gruv- och mineralbranschernas investeringar var oförändrade.

Bland tjänstenäringarna gick fastighetsbranschen fortsatt starkt och bidrog med 1,2 procentenheter till den totala investeringsuppgången. Även företagstjänster, bank och försäkring samt hotell och restaurang utvecklades starkt. Transportbranscherna minskade investeringarna något.

Säsongrensad volymutveckling, bidrag samt genomsnittlig utveckling

Volymutveckling i procent jämfört med föregående kvartal, bidrag till totala investeringar i procentenheter samt genomsnittlig utveckling de senaste 10 åren. Säsongrensat och mätt i fasta priser.

	10-års snitt	16kv1	16kv2	16kv3	16kv4	17kv1	Bidrag
Varubranscher	0,4	-4,3	1,1	-5,4	0,5	2,1	0,6
därav: tillv. industrin	0,4	-4,5	0,4	-7,4	1,0	-1,0	-0,2
Tjänstebranscher	0,8	0,6	3,3	3,3	1,0	4,2	2,3
därav: Fastighetsförv.	0,6	0,2	1,8	4,1	3,2	4,2	1,2
Näringslivet	0,6	-3,0	2,5	0,1	0,9	3,5	2,9
Offentliga myndigheter	0,5	3,7	1,3	1,8	1,8	-2,2	-0,4
Totalt	0,6	-0,6	2,3	0,3	1,0	2,5	2,5

Minskade offentliga investeringar

De offentliga myndigheternas investeringar minskade med 2,2 procent och höll tillbaka den totala investeringsutvecklingen med 0,4 procentenheter.

Primärkommunerna ökade investeringarna med 3,4 procent medan staten noterade en nedgång med 3,5 procent. Jämfört med första kvartalet föregående år tyngdes de statliga investeringarna av en nedgång inom militära vapensystem. Dessutom minskade Trafikverkets investeringar i väg och järnvägar. Landstingen minskade investeringarna med 7,4 procent, där bland annat Nya Karolinska i Stockholm börjar bli klart vad gäller yttre byggnationer..

Lager

Lager höjde BNP-utvecklingen

Lagerinvesteringarna ökade med 20,6 miljarder kronor i fasta priser. Lageromslaget³ var 1,5 miljarder kronor och bidrog till att höja BNP-utvecklingen med 0,1 procentenheter. I säsongrensade värden var effekten på BNP-utvecklingen också 0,1 procentenheter.

Lagerinvesteringarnas BNP-påverkan beräknas som lagerförändringen under kvartalet minus lagerförändringen under motsvarande kvartal föregående år, s k lageromslag, i procent av BNP. I säsongrensade värden beräknas lagerinvesteringarnas BNP-påverkan som förändringen under kvartalet minus förändringen föregående kvartal i procent av BNP föregående kvartal. Lagerinvesteringarna säsongrensas endast på aggregerad nivå. Avsnittet nedan beskriver därför genomgående jämförelser mot motsvarande kvartal föregående år.

Säsongmässigt brukar företagens lager byggas upp under årets första kvartal, vilket också blev fallet 2017. Lageruppbyggnaden första kvartalet 2017 var större än uppbyggnaden motsvarande kvartal i fjol. Lagersomslaget blev följaktligen 1,5 miljarder kronor. Lagerinvesteringarnas positiva bidrag till BNP-utvecklingen förklaras av en stor lageruppbyggnad i handelsvaror och egentillverkade industrivaror.

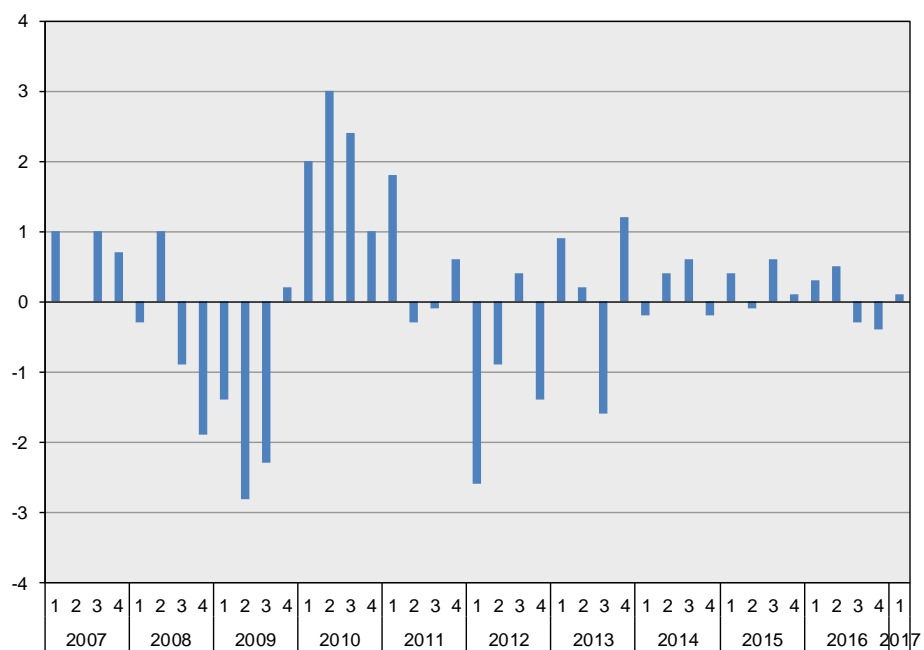
Första och andra kvartalet 2016 bidrog lagerinvesteringarna till BNP-tillväxten med 0,3 och 0,5 procentenheter respektive kvartal. Lagerinvesteringarna tredje och fjärde kvartalet hade en negativ effekt på BNP-tillväxten med 0,3 respektive 0,4 procentenheter. Lagerbidraget för det andra kvartalet och fjärde kvartalet 2016 har reviderats ner med 0,1 procentenheter sedan föregående publicering på grund av nya statistikunderlag.

Trots ett litet omslag detta kvartal visade delarna ett utfall som gick åt olika håll. Inom industrin minskade lager av insatsvaror och i och med att minskningen var större än i fjol hade det en negativ påverkan på BNP-utvecklingen. Lager av produkter i arbete och färdiga varor av egen tillverkning gav dock ett positivt omslag. Sammantaget drog industrins lager ner BNP-tillväxten med 0,4 procentenheter.

Inom varuhandeln ökade lagerinvesteringarna med 7,7 miljarder kronor första kvartalet. Samtliga delbranscher ökade sina lager, mest ökade lagren inom motorhandeln. Inom motorhandeln och detaljhandeln var omslaget positivt, medan det i partihandeln verkade i motsatt riktning. Det sammantagna bidraget till BNP-utvecklingen för handeln blev positivt, där varuhandeln drog upp BNP-utvecklingen med 0,4 procentenheter.

Övriga lager, utöver industri- och handelslager, höll tillbaka BNP-tillväxten med 0,1 procentenheter.

³ Lageromslag kan anta ett positivt eller negativt värde och visar lagerförändringen jämfört med lagerförändringen motsvarande kvartal föregående år.

Lagerbidrag till BNP-utvecklingen mätt i årstakt, faktiska värden, procentenheter

Utrikeshandel

Negativt nettobidrag från utrikeshandeln

Både varuexporten och varuimporten steg i hög takt första kvartalet. Däremot sjönk tjänsteexporten relativt kraftigt samtidigt som tjänsteimporten ökade. Nettobidraget från utrikeshandeln till BNP-tillväxten blev sammantaget negativt och höll tillbaka BNP-utvecklingen med 0,4 procentenheter.

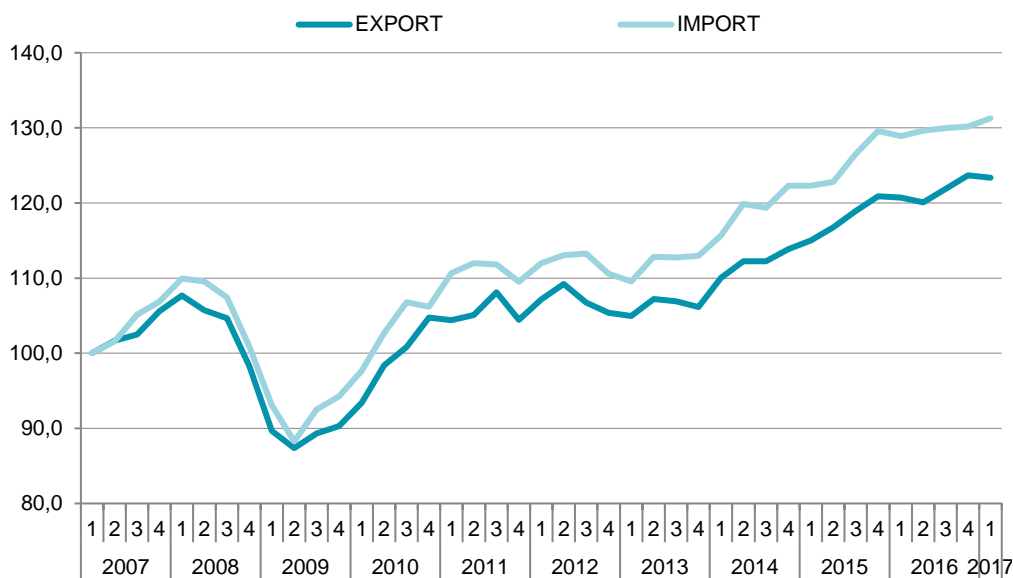
Exporten minskade från fjärde kvartalet 2016 till första kvartalet 2017 med 0,2 procent i säsongsrensade tal. Exporten av tjänster minskade med 4,3 procent medan exporten av varor ökade med 1,7 procent. Sammanlagt sänkte exporten BNP-tillväxten med 0,1 procentenheter.

Importen ökade med 0,9 procent under första kvartalet och både varuimporten och tjänsteimporten bidrog till uppgången. Importen av tjänster ökade med 1,5 procent och importen av varor med 0,6 procent. Den ökade importen drog ned BNP-tillväxten med 0,3 procentenheter.

Sammantaget höll nettobidraget från utrikeshandeln tillbaka BNP-tillväxten med 0,4 procentenheter.

Utrikeshandel

Säsongsrensats volymindex 2007=100

Exporten vände nedåt

Till skillnad från den positiva trenden under tredje och fjärde kvartalet år 2016 vände exporten nedåt under första kvartalet i år och minskade med 0,2 procent. Det kan jämföras med den genomsnittliga tillväxttakten på 0,5 procent de senaste tio åren. Varuexporten ökade med 1,7 procent, säsongsrensats och jämfört med fjärde kvartalet år 2016. Exporten av investeringsvaror ökade med 5,0 procent och bidrog mest till uppgången. Exporten av icke-varaktiga konsumtionsvaror minskade med

0,9 procent och exporten av jord- och skogsbruksvaror sjönk med 4,4 procent, vilket dämpade uppgången.

Tjänsteexporten minskade med 4,3 procent under första kvartalet vilket kan jämföras med den genomsnittliga tillväxttakten på 1,2 procent de senaste tio åren. Minskad export av uthyrning och leasing samt utländsk konsumtion i Sverige bidrog mest till nedgången. Det motverkades delvis av export av övriga tjänster som ökade med 11 procent. Övriga tjänster omfattar transporttjänster, arkitekttjänster och tekniska konsulttjänster.

Stark import första kvartalet

Importen ökade med 0,9 procent under första kvartalet vilket innebär att den positiva trenden sedan andra kvartalet 2016 fortsatte. Både varuimporten och tjänsteimporten bidrog till uppgången.

Varuimporten ökade med 0,6 procent där importen av investeringsvaror ökade med 2,3 procent och bidrog mest till uppgången. Importen av icke-varaktiga konsumtionsvaror och exporten av jord- och skogsbruksvaror minskade med 0,9 respektive 2,9 procent vilket dämpade uppgången.

Tjänsteimporten ökade med 1,5 procent under första kvartalet. Det som bidrog mest till uppgången var importen av övriga tjänster som ökade med 14 procent. Uppgången dämpades av importen av uthyrning och leasing som minskade med 7,5 procent.

Export och import av varor och tjänster

Volymutveckling i procent jämfört med föregående kvartal, bidrag till totala exporten/importen i procentenheter samt genomsnittlig utveckling de senaste 10 åren. Säsongsrensats och mätt i fasta priser.

	10-årsnitt	Kv1 2016	Kv2 2016	Kv3 2016	Kv4 2016	Kv1 2016	Bidrag
Export	0,5	-0,2	-0,5	1,5	1,5	-0,2	-0,2
Export varor	0,3	0,4	-1,3	1,5	1,7	1,7	1,1
Export tjänster	1,2	-1,7	1,1	1,5	1,1	-4,3	-1,4
Import	0,7	-0,6	0,6	0,3	0,2	0,9	0,9
Import varor	0,7	1,2	0,9	0,2	0,7	0,6	0,4
Import tjänster	0,9	-2,0	-0,1	0,4	-1,1	1,5	0,5

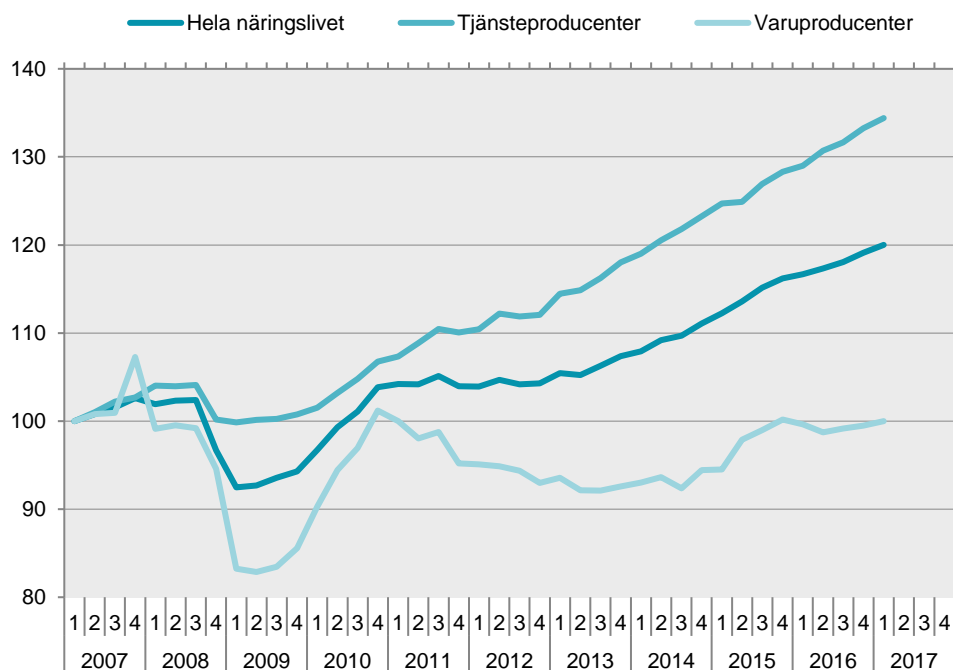
Näringslivets produktion

Både tjänsteproduktion och varuproduktion ökade

Näringslivets produktion växte med 0,8 procent. Det är mer än den genomsnittliga tillväxten de senaste tio åren. Uppgången drevs på av de tjänsteproducerande branscherna. Varuproducenternas tillväxt var inte lika stor, men var sett i ett längre perspektiv ändå stark.

Produktionen inom näringslivet ökade med 0,8 procent under första kvartalet, vilket innebär en något lägre tillväxttakt än kvartalet innan. Den är dock högre än de tio senaste årens genomsnittliga tillväxt på 0,5 procent per kvartal. Som framgår av diagrammet nedan har produktionen inom tjänstebranscherna varit drivkraften för tillväxten under de senaste åren. De varuproducerande branscherna ligger på samma nivå som för tio år sedan, medan de tjänsteproducerande branscherna har ökat med 34 procent under samma period.

Index för näringslivets förädlingsvärde i fasta priser, säsongrensade värden, första kvartalet 2007=100

Varuproduktionen ökade

Under första kvartalet ökade de varuproducerande branscherna sin produktion med 0,5 procent. Det var därmed det starkaste kvartalet sedan fjärde kvartalet 2015. Sett i ett längre perspektiv var också första kvartalets tillväxttakt högre än tio-årsnittet på 0,1 procent. Byggbranschen ökade mest, med 1,9 procent. Byggbranschen har visat stark tillväxt de senaste tre åren, med undantag för första kvartalet 2016, och tillväxten var tydligt över tio-årsnittet detta kvartal. Byggbranschen var också den bransch som bidrog mest till den totala produktionsökningen, men även tillverkningsindustrin som ökade sin produktion med 0,5 procent bidrog med

nästan lika mycket. Branscherna el, gas och värme samt utvinning av mineraler minskade däremot produktionen med 1,7 respektive 0,8 procent.

Tjänsteproduktionen fortsatte att öka

Första kvartalet ökade tjänsteproduktionens produktion med 0,9 procent, vilket var något svagare än kvartalet innan men högre än de tio senaste årens genomsnittliga tillväxttakt på 0,7 procent. Uppgången var bred, där alla delaggregat inom tjänstesektorn ökade utom transport- och kommunikationstjänster samt bank- och försäkringstjänster. Starkast var ökningen för företagstjänster följt av fastighetstjänster respektive informations- och kommunikationstjänster. Företagstjänster och fastighetstjänster bidrog också mest till den totala produktionstillväxten, med 0,2 procentenheter vardera. Efter ett starkt fjärde kvartal minskade tillväxttakten för handelsproduktion något till 0,4 procent första kvartalet.

Volymutvecklingstal (procent) näringslivets produktion, säsongrensat och jämfört med föregående kvartal samt genomsnitt för perioden 2007-2016.

	2016 Kv1	2016 Kv2	2016 Kv3	2016 Kv4	2017 Kv1	10-årsnitt
Varuproducenter	-0,5	-0,9	0,4	0,3	0,5	0,1
Jordbruk, skogsbruk och fiske	0,8	0,0	0,7	-0,1	-0,1	0,0
Utvinning av mineral	5,3	1,6	2,2	-0,5	-0,8	-0,2
Tillverkningsindustri	-0,2	-1,3	0,2	0,4	0,5	0,1
El, gas, värme, vatten inkl reningsverk	1,5	-2,6	-0,2	0,1	-1,7	0,5
Byggindustri	-0,4	0,5	1,3	0,5	1,9	0,0
Tjänsteproducenter	0,5	1,3	0,7	1,2	0,9	0,7
Parti- och detaljhandel	0,5	1,2	-0,1	0,8	0,4	0,7
Transport o kommunikation	0,0	0,2	-0,4	0,7	-0,2	0,2
Hotell och restaurang	0,8	1,5	0,5	0,1	1,0	0,5
Informations- och kommunikationstjänster	-0,4	1,3	1,1	0,3	1,4	1,2
Banker och försäkringsbolag	-0,6	1,0	1,0	2,2	-0,1	0,8
Fastighetsverksamhet	2,2	1,4	1,6	1,6	1,4	0,6
Företagstjänster	1,3	1,0	1,1	2,1	1,7	0,9
Utbildning och sjukvård	0,0	5,1	0,4	0,2	0,5	1,2
Kultur och övrig service	1,7	-0,9	1,4	1,6	0,5	0,6
Totalt	0,4	0,5	0,6	0,9	0,8	0,5

Sysselsättning

Sysselsättning och arbetade timmar fortsatte upp

Antalet sysselsatta ökade med 1,2 procent första kvartalet, säsongrensat och jämfört med föregående kvartal. Detta var klart högre än den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren på 0,3 procent. I näringslivet ökade sysselsättningen precis som fjärde kvartalet i fjol med god fart och växte med 1,1 procent. Tillväxttakten stegrades i de tjänsteproducerande branscherna medan de varuproducerande branscherna växlade ned. Sysselsättningen i offentliga myndigheter fortsatte upp och ökade 0,5 procent. Antalet arbetade timmar ökade med 0,6 procent i hela ekonomin.

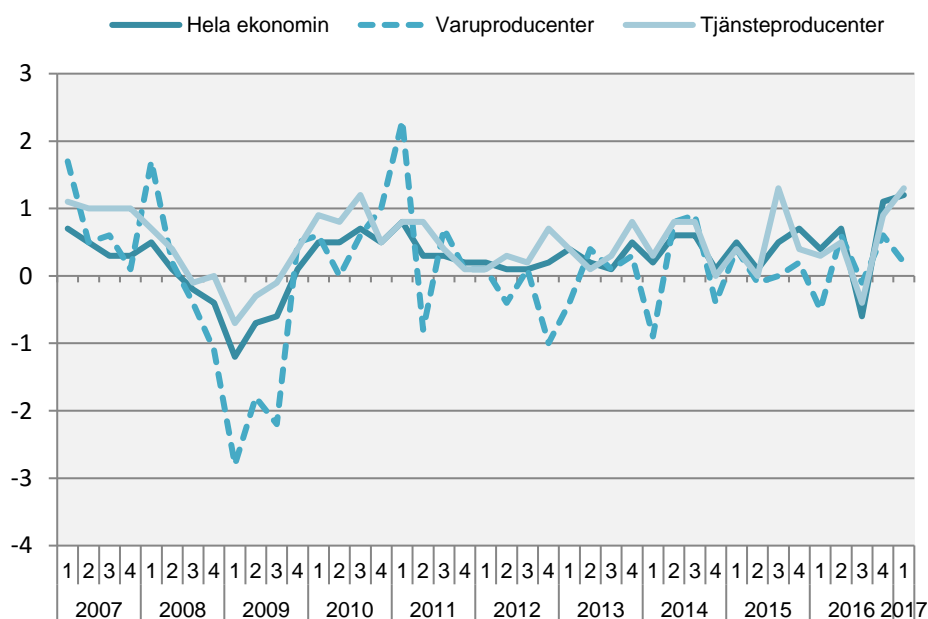
I de varuproducerande branscherna ökade antalet sysselsatta med 0,2 procent. Gruv- och tillverkningsindustrin ökade med 0,5 procent och byggbranschen med 1,9 procent. Energibranscherna och de areella näringarna höll dock tillbaka utvecklingen.

I tjänstebranscherna steg antalet sysselsatta med 1,3 procent. Sysselsättningen ökade starkt inom bland annat finans och försäkring och vård och omsorg medan utvecklingen hölls tillbaka av transportbranscher och hotell- och restaurangbranschen.

Sysselsättningen inom de tjänsteproducerande branscherna har ökat i stort sett kontinuerligt de senaste tio åren, med undantag för några kvartal under finanskrisen år 2008 och 2009 då det skedde en viss nedgång. Den genomsnittliga sysselsättningsökningen inom tjänsteproducenterna har varit 0,5 procent de senaste tio åren. Inom offentliga myndigheter ökade antalet sysselsatta med 0,5 procent jämfört med fjärde kvartalet. Störst var uppgången inom landsting och primärkommuner.

Antal sysselsatta

Procentuell förändring, säsongrensat

Arbetskraftsinsatsen⁴

Antalet arbetade timmar i hela ekonomin ökade med 0,6 procent första kvartalet, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan. Det är högre än genomsnittet för de senaste tio åren på 0,3 procent. I näringslivet var ökningen 0,7 procent medan timmarna inom de offentliga myndigheterna ökade med 0,1 procent.

I de varuproducerande branscherna vände utvecklingen upp första kvartalet och antalet arbetade timmar ökade med 0,7 procent. Arbetskraftsinsatsen steg både inom tillverkningsindustrin och byggbranschen där antalet arbetade timmar ökade med 1,0 respektive 2,2 procent. Inom tjänsteproduktionen ökade antalet arbetade timmar med 0,8 procent.

Från fjärde till första kvartalet ökade antalet arbetade timmar för de offentliga myndigheterna med 0,1 procent, säsongrensat. Bakom uppgången stod primärkommunerna där arbetsinsatsen ökade med 0,2 procent. Inom statliga myndigheter och landstingen minskade däremot antalet arbetade timmar med 0,5 respektive 0,3 procent.

De senaste tio åren har det varit stora skillnader i utvecklingen inom de olika delarna av näringslivet. Den genomsnittliga förändringen för antalet arbetade timmar inom de varuproducerande branscherna har dock varit små mellan kvartalen. Det beror på att antalet arbetade timmar inom tillverkningsindustrin har minskat medan byggindustrin har bidragit positivt med en genomsnittlig uppgång på 0,6 procent per kvartal.

Tjänsteproduktionen har å andra sidan haft en genomsnittlig ökning med 0,5 procent per kvartal under de senaste tio åren. Särskilt stark har ökningen varit inom vård och utbildning samt hotell och restaurang med en genomsnittlig uppgång på 1,5 respektive 0,8 procent.

För hela ekonomin minskade medelarbetstiden med 0,6 procent första kvartalet. Medelarbetstiden minskade med 0,4 procent inom både näringslivet och de offentliga myndigheterna.

Arbetsproduktivitet i näringslivet

I säsongrensade tal var arbetsproduktiviteten i näringslivet i stor sett oförändrad jämfört med fjärde kvartalet. Antalet arbetade timmar ökade med 0,7 procent medan produktionen ökade med 0,8 procent.

I de varuproducerande branscherna minskade produktiviteten med 0,2 procent, vilket är en följd av att arbetade timmar ökade med 0,7 procent och varuproduktionen ökade med 0,5 procent.

De tjänsteproducerande branscherna ökade produktiviteten med 0,1 procent där produktionen ökade med 0,9 procent medan arbetade timmar ökade med 0,8 procent.

⁴ De totala antalet utförda arbetstimmar är det mått på arbetskraftsinsats som rekommenderas av det europeiska nationalräkenskapssystemet (ENS2010) och som används i de svenska nationalräkenskaperna.

Inkomster och sparande

Stor skillnad när inkomsterna justeras med befolkningsökningen

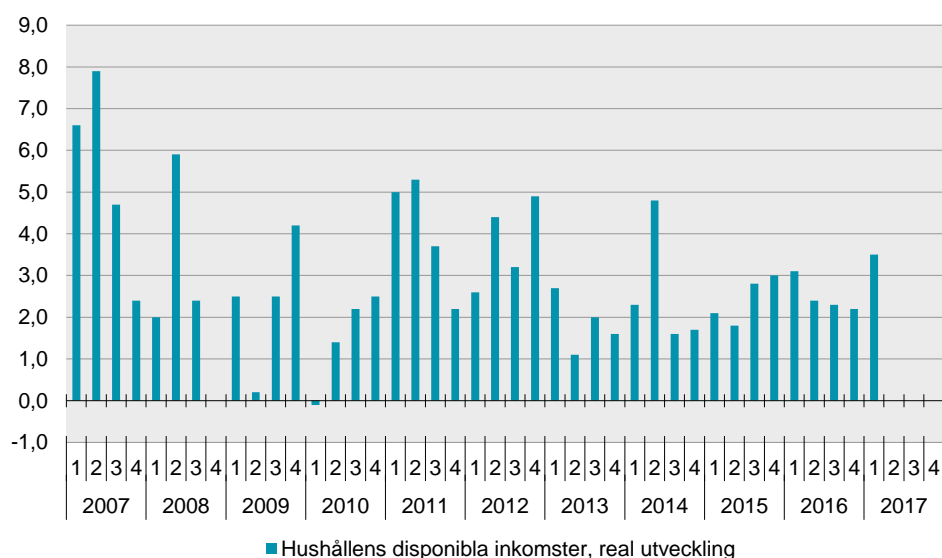
Hushållens disponibla inkomster uppgick till 519 miljarder första kvartalet vilket var en ökning med 5,5 procent nominellt och 3,5 procent realt jämfört med motsvarande kvartal 2016. Om utvecklingen för den reala disponibla inkomsten justeras med befolkningsökningen under första kvartalet uppgick den istället till 2,0 procent.

Utvecklingen beskrivs i faktiska termer och i jämförelse med motsvarande kvartal föregående år om inget annat anges.

Befolkningsökningen på 1,5 procentenheter, som är skillnaden mellan tillväxten av den reala disponibla inkomsten och den så kallade per capita-utvecklingen, är den högsta i tidserien. Åren 2014-2015 ökade befolkningen i genomsnitt med 1 procent och under 2016 med 1,2 procent. Från år 2000 till år 2013 ökade befolkningen stadigt, från i snitt 0,2 procent till 0,9 procent.

En stor del av ökningen i hushållens disponibla inkomster första kvartalet i år förklaras av ökade löneinkomster och pensionsutbetalningar. Löneinkomsterna ökade med 4,2 procent medan sociala förmåner, där pensionsutbetalningar ingår, ökade med 4,0 procent jämfört med motsvarande kvartal året innan. Sammansatt förvärvsinkomst, d.v.s. inkomst från egna företag i hushållssektorn, ökade med 8,4 procent vilket främst beror på en stark tillväxt i bygg- och anläggningsindustrin.

Hushållens disponibla inkomster, real procentuell utveckling jämfört med motsvarande kvartal föregående år

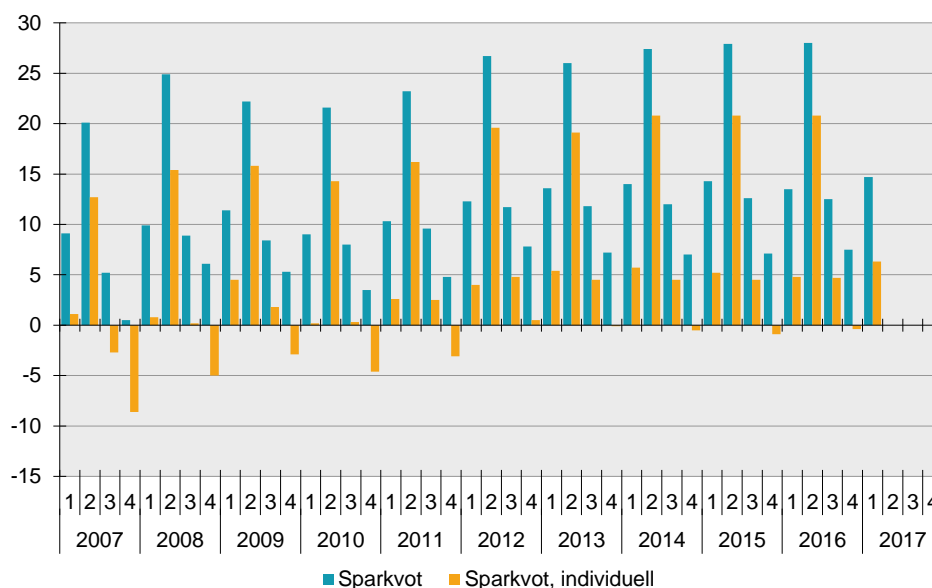

⁵ Alla uppgifter avser hushållssektorn, d.v.s. egentliga hushåll inklusive hushållens icke-vinstdrivande organisationer (HIO) om inget annat anges.

Hushållens sparkvot på hög nivå

Hushållens sparkvot uppgick till 14,7 procent första kvartalet 2017. Det är den högsta nivån för ett första kvartal sedan 1980. Åren närmast efter finanskrisen, 2009-2011, minskade sparkvoten något, men sedan 2012 har sparandet varit historiskt högt. Sparandet, inklusive kollektiva försäkringar, ökade med 11 miljarder till 84 miljarder första kvartalet 2017 jämfört med motsvarande kvartal 2016. Den individuella sparkvoten, sparandet exklusive tjänste- och premiepensioner, var 6,3 procent. Det innebär en ökning med 1,5 procentenheter. Det finansiella sparandet ökade med 7 miljarder och uppgick till 64 miljarder.

Hushållens sparkvot, procent av disponibel inkomst

Föräldraförsäkring ökar

Transfereringsinkomsterna ökade med 3,8 procent och uppgick till 229 miljarder kronor. De transfereringsinkomster som ökade mest förutom pensionerna var föräldraförsäkringar och etableringsersättning till nyanlända invandrare, vilka ökade med 0,4 respektive 0,3 miljarder. Assistansersättning minskade mest, med 0,9 miljarder, men det kan bero på en engångseffekt till följd av nytt regelverk som infördes första oktober 2016 och som innebär att assistansersättning ska betalas ut i efterskott. Andra löpande transfereringar ökade med 2,6 procent. I andra löpande transfereringar ingår bl.a. skadeförsäkringsutbetalningar och inkomstillägg för bostadsrätter.

Transfereringsutgifterna steg med 3,2 procent till 320 miljarder. Högre skatteutgifter och sociala avgifter bidrog mest till ökningen. Skatterna steg med 1,0 procent medan de sociala avgifterna steg med 6,9 procent.

Kapitalinkomstnettot ökade med 1,1 miljarder till 43 miljarder. I kapitalinkomstnettot ingår utgiftsräntor och inkomsträntor⁶, utdelningar samt övriga kapitalinkomster och kapitalutgifter.

Hushållens räntenetto, d.v.s. skillnaden i ränteintäkter och ränteutgifter, är alltid negativt. Räntenettet, innan FISIM-justeringar, uppgick till minus 18 miljarder

⁶ Justerade för FISIM (Financial Intermediation Services Indirectly Measured)

första kvartalet. Lägre räntesatser gentemot MFI⁷ bidrog till minskade ränteintäkter medan hushållens ökning av lånen gav högre ränteutgifter. Ränteutgifterna, innan FISIM-justeringar, ökade med 0,2 miljarder till 18,9 miljarder medan intäkterna minskade med 0,2 miljarder till 0,6 miljarder. Hushållens individuella konsumtionsutgifter ökade med 3,8 procent i löpande priser.

Inkomster och utgifter för hushållen och dess icke-vinstdrivande organisationer, löpande priser, miljarder kronor

	Kv 1 2017	Förändring mot kv 1 2016
Egentliga löner	436	4,2%
Sociala avgifter	89	5,2%
Driftsöverskott egna hem	17	24,1%
Sammansatt förvärvsinkomst	27	8,4%
Kapitalinkomster	49	4,6%
Kapitalutgifter	7	18,1%
Primärinkomstsaldo	611	4,9%
Transfereringsinkomster	229	3,8%
Sociala förmåner	182	4,0%
Andra löpande transfereringar	46	2,6%
Transfereringsutgifter	320	3,2%
Inkomst- och övr. löpande skatter	171	1,0%
Sociala avgifter	118	6,9%
Sociala förmåner, användning	3	-8,2%
Andra löpande transfereringar	28	3,0%
Disponibel inkomst	519	5,5%

⁷ Monetära finansinstitut (banker m.fl.).

Överskott i offentlig förvaltning

Det finansiella sparandet för offentlig förvaltning visade överskott första kvartalet. Jämfört med föregående år var det dock en försämring vilket främst beror på ett försämrat statligt sparande.

Överskottet under första kvartalet som summerade till 4,0 miljarder kronor var 5,4 miljarder lägre jämfört med motsvarande kvartal förra året. Det försämrade sparandet beror främst på fortsatt ökade konsumtions- och investeringsutgifter samt att transfereringar till hushåll och utlandet ökat.

Att offentlig förvaltning ändå visar ett överskott första kvartalet beror på fortsatt höga och ökande produkt- och produktionsskatter. Främst i form av mervärdesskatt samt löne- och arbetskraftsskatter. Men även inkomstskatter och sociala avgifter ökade under kvartalet. Skatteökningarna var ändå inte i paritet med utgiftsökningarna.

Finansiellt sparande inom offentlig förvaltning, miljarder kronor

	2016 Kv1	2016 Kv2	2016 Kv3	2016 Kv4	2016 Helår	2017 Kv1
Offentlig förvaltning	9,4	38,2	10,1	-16,9	40,8	4,0
Statlig förvaltning	1,0	28,3	16,3	5,6	51,3	-2,8
Sociala trygghetsfonder	-0,2	6,8	-1,9	-1,3	-3,5	-1,5
Kommuner	7,3	3,7	-2,6	-10,8	-2,3	8,2
Landsting	1,2	-0,7	-1,7	-10,5	-11,7	0,1

Under årets första kvartal visade statlig förvaltning ett underskott på 2,8 miljarder vilket var ett försämrat sparande med 3,8 miljarder jämfört med första kvartalet förra året. Produkt- och produktionsskatter har under en lång tid ökat kvartal efter kvartal och årets första kvartal var inget undantag. De största inkomstökningarna noteras för mervärdesskatt samt löne- och arbetskraftsskatter. Statens utgifter har dock ökat ännu mer genom att framförallt transfereringar till de andra delsektorerna inom offentlig förvaltning har ökat kraftigt. Speciellt statsbidrag till kommunerna på grund av att alltmer av migration och integration övergår i kommunernas ansvar efter att asylsökanden får uppehållstillstånd. Även utlands-transfereringar i form av bidrag till internationella organisationer var höga. Utöver det, ökade konsumtionsutgifterna vilket bidrog till de ökade utgifterna under kvartalet.

Pensionsutbetalningar fortsatte att öka under första kvartalet i år och resulterade i ett underskott för sociala trygghetsfonder. Underskottet uppgick till 1,5 miljarder vilket kan jämföras med ett underskott på 0,2 miljarder motsvarande kvartal förra året. Det försämrade sparandet förklaras av ökade pensionsutbetalningar samtidigt som pensionsavgifter inte ökat i samma omfattning. Erhållna utdelningar var i paritet med fjolåret och övriga inkomster och utgifter visade också marginella skillnader jämfört med förra årets första kvartal.

Kommunernas finansiella sparande visade ett överskott på 8,2 miljarder vilket motsvarade ett förbättrat sparande med 0,9 miljarder. Höga konsumtions- och investeringsutgifter driver på utgiftsökningen medan övriga utgifter utvecklats mer beskedligt. Samtidigt erhöles relativt omfattande statsbidrag som tillsammans med ökade inkomstskatter totalt sett genererade ett överskott under kvartalet. Att statsbidragen ökat relativt mycket hänförs till migration och integration, där allt fler av de nyanlända övergår till att omfattas av kommunernas ansvarsområden.

Landstingen redovisade ett sparande i balans under första kvartalet. Ett marginellt överskott på 0,1 miljarder. Det var 1,1 miljarder lägre jämfört med förra året. Inkomstskatter fortsatte att öka tillsammans med ökade statsbidrag medan konsumtionsutgifter samt subventioner till kollektivtrafik fortsatte att öka på utgiftssidan. Investeringsutgifterna ökade dock inte nämnvärt under kvartalet vilket skiljer sig från föregående år då investeringarna ökade kraftigt.

Finansiellt sparande för total offentlig förvaltning för år 2016 har reviderats upp med 0,6 miljarder vilket beror på ett antal större revideringar som till stor del tar ut varandra. På inkomstsidan har skatterna sammantaget reviderats upp. Samtidigt har utgifterna reviderats upp där framför allt ett kapitaltillskott från landsting till ett landstingsägt bolag på drygt 2 miljarder tillkommit. Helår 2016 visar efter revidering ett överskott på cirka 41 miljarder.

Avstämning

Avstämning första kvartalet 2017

Beräkningarna av första kvartalet 2017 visade i utgångsläget en förhållandevis stor skillnad mellan användning och produktion i ekonomin. Skillnaden var 1,1 procentenheter. De senaste tio åren har skillnaden i genomsnitt varit cirka 1,0 procentenhet. Före avstämning visade det statistiska underlaget denna gång på en BNP-utveckling från användningssidan på 3,1 procent medan produktionssidan visade en BNP-utveckling på 4,2 procent, jämfört med motsvarande kvartal föregående år räknat i faktiska tal. I föregående års prisnivå var produktionen 11,4 miljarder kronor högre än användningen och i löpande priser 20,5 miljarder kronor högre.

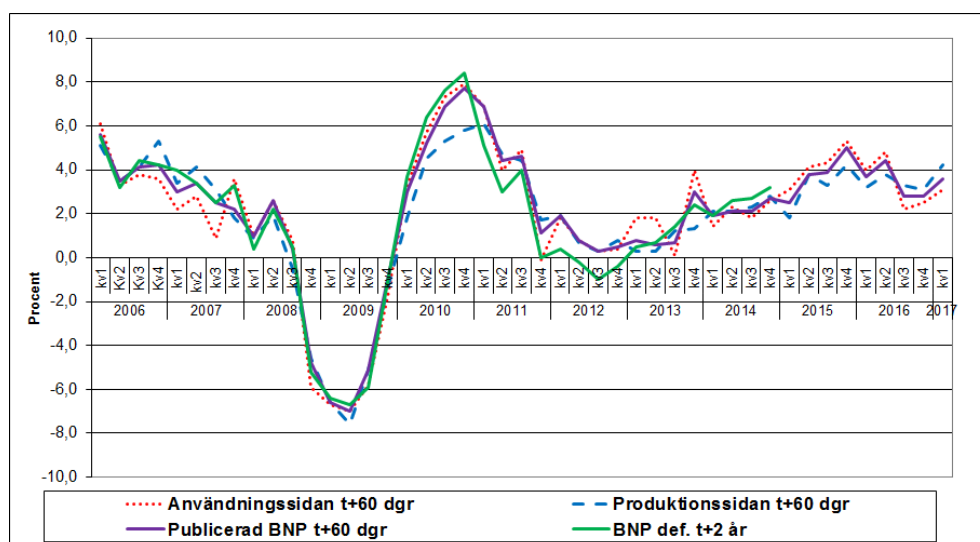
I avstämningarna gjordes sammanlagda uppjusteringar av användningssidan med 5,7 miljarder kronor i föregående års prisnivå och med 5,6 i löpande priser. Dessa justeringar gjordes på lagerinvesteringar samt på exporten och importen av tjänster. Produktionssidan justerades ned med 5,7 miljarder i föregående års prisnivå och med 14,9 miljarder kronor i löpande priser. Utvecklingstalen för försörjningsbalansens och produktionens olika delkomponenter och volymförändringen mellan den första sammanställningen i nationalräkenskapernas databas och det nu publicerade resultatet framgår av tabellen nedan. Den första versionen innehåller beräkningar baserade på det primära underlaget med justeringar för definitionsskillnader mellan nationalräkenskaperna och primärmaterialet. I detta läge har eventuella kompletteringar eller korrigeringar av primärkällorna förts in. Den differens som kvarstår och som redovisas i tabellen är de avstämningskorrigeringar som har gjorts för att få beräkningarna från produktions- respektive användningssidan att visa samma BNP.

Avstämning första kvartalet 2017, faktisk volymutveckling vid första version respektive publicerad version samt förändring i volym och mdkr i fasta och löpande priser.

	Första version	Publicerad version	Förändring i volym	Korr mdkr FP	Korr mdkr LP
Hushållens konsumtionsutgifter	1,8	1,8	0,0	0,0	0,0
Offentliga konsumtionsutgifter	2,1	2,1	0,0	0,0	0,0
Fast bruttoinvestering	8,4	8,4	0,0	0,0	0,0
Lager (effekt på BNP-förändring)	-0,2	0,1	0,3	3,1	3,0
Export varor	6,3	6,3	0,0	0,0	0,0
Export tjänster	-0,7	0,4	1,1	1,6	1,6
Import varor	5,4	5,4	0,0	0,0	0,0
Import tjänster	2,6	1,9	-0,7	-1,0	-1,0
BNP från användningssidan	3,1	3,6	0,5	5,7	5,6
Förädlingsvärde gruv- och tillv.industri	4,1	3,3	-0,8	-1,3	-3,1
Förädlingsvärde övrig varuproduktion	3,9	3,2	-0,7	-0,8	-1,9
Förädlingsvärde tjänsteproduktion	5,9	5,1	-0,8	-3,7	-8,9
Förädlingsvärde off. myndigheter	2,2	2,2	0,0	0,0	0,0
Produktskatter och produktsubventioner	1,5	1,5	0,0	0,0	-1,0
BNP från produktionssidan	4,2	3,6	-0,6	-5,7	-14,9

Grafen nedan visar utvecklingen före avstämningarna för BNP från produktionssidan respektive BNP från användningssidan. Utvecklingstalen som visas är de som resulterat från första beräkningen av respektive kvartal. I grafen visas också den avstämda BNP-utvecklingen från första publicering av respektive kvartal samt de definitiva beräkningarna som publiceras efter cirka två år.

Från grafen kan till exempel utläsas att för 2014, det senaste året för vilket definitiva årsberäkningar har publicerats, har tre av de fyra kvartalen reviderats upp och för tre av fyra kvartal hamnade den definitiva BNP-utvecklingen utanför det intervall som gavs av utvecklingstalen för BNP från produktions- respektive användningssidan i de preliminära beräkningarna. I perioder av tilltagande ökningstakter, såsom 2010, visar de preliminära skattningarna att användningssidan vanligen har en starkare utveckling än produktionssidan innan avstämning, vilket var fallet även för 2015 och fram till andra kvartalet 2016. Sedan tredje kvartalet 2016 har dock relationen varit den omvända med utvecklingstal på produktionssidan som har överstigit de på användningssidan.

Extremvärden i säsongrensningen

En säsongrensad series utseende över tiden påverkas mycket av eventuella förekomster av extremvärden (s.k. outlier). Nedan redovisas de serier som uppvisade något extremvärde under perioden 2012:1–2017:1 i den senaste säsongrensningen gjord av nationalräkenskaperna. En förekomst av ett extremvärde påverkar kraftigt det säsongrensade värdet för det kvartal där extremvärdet uppkommit, men även angränsande kvartal påverkas.

Period	Extremvärde för:
Kvartal 4 2014	Fasta bruttoinvesteringar i immateriella tillgångar
Kvartal 4 2015	Fasta bruttoinvesteringar i immateriella tillgångar

För mer information om extremvärden i säsongrensningen se BNP-kvartal 2009:1, sid 26, <http://www.scb.se/sv/Hitta-statistik/Publiceringskalender/Visa-detaljerad-information/?publobjid=9171>

Revideringar

Revideringar av BNP 2016

Vid beräkningen av första kvartalet 2017 tas reviderade primärstatistikuppgifter in för samtliga kvartal 2016. I tabellen nedan redovisas de revideringar som skett vid de olika publiceringstillfällena för respektive kvartal 2016. Tabellen visar hur användningssidans komponenter bidragit till BNP-utvecklingen vid de olika beräkningstillfällena. Bidraget redovisas i relation till motsvarande kvartal föregående år. Kommentarer till revideringarnas storlek i belopp avser föregående års prisnivå (fasta priser) om inget annat anges.

BNP-bidrag kvartal 1-4 2016 vid olika beräkningstidpunkter, faktiska tal

		Hushållens konsumtions- utgifter	Offentliga konsumtions- utgifter	Fasta brutto- investeringar	Lager	Exportnetto	BNP
Kv 1	maj-16	1,4	0,6	1,6	0,4	-0,4	3,7
Kv 1	jul-16	1,4	0,6	1,6	0,4	-0,4	3,7
Kv 1	sep-16	1,3	0,5	1,6	0,4	-0,1	3,7
Kv 1	nov-16	1,3	0,6	1,5	0,4	-0,1	3,7
Kv 1	feb-17	1,4	0,5	1,1	0,3	0,1	3,5
Kv 1	maj-17	1,4	0,5	1,0	0,3	0,1	3,4
Kv 2	jul-16	1,4	1,1	1,6	0,6	-0,7	4,1
Kv 2	sep-17	1,1	1,4	2,2	0,2	-0,6	4,4
Kv 2	nov-16	1,0	1,6	2,2	0,4	-0,7	4,6
Kv 2	feb-17	1,0	1,5	2,0	0,6	-0,7	4,5
Kv 2	maj-17	1,1	1,3	1,9	0,5	-0,7	4,2
Kv 3	nov-16	0,8	0,6	1,4	0,1	-0,1	2,8
Kv 3	feb-17	0,9	0,5	1,3	-0,3	-0,1	2,4
Kv 3	maj-17	1,1	0,6	1,2	-0,3	0,1	2,6
Kv4	feb-17	0,7	0,6	1,1	-0,3	0,8	2,8
Kv4	maj-17	0,8	0,5	0,9	-0,4	0,7	2,5
Helår 2016	feb-17	1,0	0,8	1,4	0,1	0,0	3,3
Helår 2016	maj-17	1,1	0,7	1,3	0,0	0,0	3,2

*Volymutvecklingen för BNP är publicerad utveckling enligt referensårspriser. Bidragen avser bidrag i fasta priser föregående år. Detta gör att bidragen inte alltid summerar till BNP-utvecklingen.

Jämfört med publiceringen i februari har BNP-utvecklingen för helåret 2016 reviderats ned med 0,1 procentenheter till 3,2 procent. BNP-utvecklingen är nedreviderad med 0,1 procentenheter första kvartalet och 0,3 procentenheter det andra och fjärde kvartalet. För tredje kvartalet har BNP-utvecklingen reviderats upp med 0,2 procentenheter jämfört med februariberäkningarna.

Hushållens konsumtionsutgifter har för helåret 2016 reviderats upp med 3,2 miljarder. Störst är revideringarna av tredje och fjärde kvartalet där konsumtionen höjts med 1,2 respektive 1,0 miljarder. Revideringarna förklaras i första hand av justeringar i samband med avstämningarna där konsumtionen av kläder justerades upp med totalt 2,1 miljarder för helåret 2016. I och med att kvartalsstatistik för

finansiella företag för fjärde kvartalet blivit tillgänglig till denna beräkning har konsumtionen av finansiella tjänster reviderats upp med 0,9 miljarder. Fjärde kvartalet har även svenska hushålls konsumtion utomlands liksom utländska hushålls konsumtion i Sverige reviderats men nettoeffekten var marginell på totala konsumtionsutvecklingen. Mindre revideringar har även skett för andra ändamål såsom försäkringstjänster och boende.

De **offentliga konsumtionsutgifterna** har reviderats ned med 2,4 miljarder för helåret 2016 där andra kvartalet reviderats mest. Revideringarna förklaras i huvudsak av en metodförändring för att beräkna den individuella produktionen av hälso- och sjukvårdstjänster i fasta priser vilken förts i vid denna beräkning. Tidigare baserades beräkningarna av dessa tjänster på arbetade timmar, så kallad kostnadsmetod. Kostnadsmetoden medförde vanligtvis att betydande revideringar uppstod när årsdata i form av volymindikatorer togs in. Den nu införda metoden är en prognosmodell där befolkningen och utvecklingen enligt kostnadsmetoden finns med som förklarande variabler.

De **fasta bruttoinvesteringarna** har reviderats ned samtliga kvartal 2016 och sammantaget med 5,6 miljarder. Revideringar har skett inom ett flertal investeringstyper men i första hand för ombyggnationer av bostäder, övriga byggnader och anläggningar och immateriella tillgångar. Jämförelser med momsdata har medfört att övriga byggnader och anläggningar har justerats ned jämfört med Investeringsenkätens utfall, vilket också medfört en nedrevidering av denna post med 1,4 miljarder jämfört med publiceringen i februari. En mindre metodförändring i modellen för att beräkna köpta FoU-tillgångar har medfört att dessa reviderats ned med 2,8 miljarder för helåret 2016. Utfallsdata för fastighetsbranschen finns tillgängliga i Investeringsenkäten för maj men saknas i Investeringsenkäten för februari. Införandet av dessa uppgifter har medfört att ombyggnationer av flerbostadshus har reviderats ned med 1,4 miljarder för 2016. I avstämningarna justerades de fasta bruttoinvesteringarna upp med 1,9 miljarder för 2016 vilket är 0,8 miljarder lägre än de avstämningsjusteringar som gjordes vid publiceringen i februari.

Lagerinvesteringarna har reviderats ned samtliga kvartal och totalt för 2016 med 1,5 mdr till följd av att revideringar har skett i statistikkällorna avseende industrins lager, handelns lager och skogsbrukens lager. I avstämningarna justerades lagerinvesteringarna till 4,2 miljarder vilket var 0,2 miljarder högre än de justeringar som gjordes vid publiceringen i februari.

Exportnettot har reviderats upp med 0,8 miljarder för helåret 2016. Revideringar kan i första hand hänföras till tredje kvartalet där exporten av tjänster reviderats upp, 2,6 miljarder. Revideringen av tjänsteexporten under kvartal tre är främst en följd av en rättning av ett upptäckt fel i den modell som används för att beräkna transporttjänster per transportslag i nationalräkenskaperna samt ändrade korrigeringar i avstämningarna. För övriga kvartal var revideringarna av tjänsteexport och tjänsteimport betydligt mindre.

Export och import av varor har reviderats fjärde kvartalet där uppdaterad statistik från Utrikeshandeln med varor och uppgifter om trepartshandel medfört att exportnettot sänkts. Sammantaget reviderades varuexportnettot ned 1,3 miljarder fjärde kvartalet och jämfört med publiceringen i februari. Varuexporten för övriga kvartal var oförändrade jämfört med föregående publicering. I avstämningarna justerades exportnettot upp 2,8 miljarder för 2016 vilket var 0,3 miljarder högre än de avstämningsjusteringar som gjordes vid publiceringen i februari.

Revideringar av inkomster och sparande 2016

Finansiellt sparande för total offentlig förvaltning har reviderats upp med 0,6 miljarder 2016. På inkomstsidan har skatterna reviderats upp till följd av att nya skatteprognoser och mer utfallsdata för skatter blivit tillgängligt. Samtidigt har utgifterna reviderats upp där framför allt ett kapitaltillskott från landsting till ett landstingsägt bolag på drygt 2 miljarder tillkommit. Som en följd av revideringar av inkomstskatterna har även hushållens sparande reviderats ned, men även uppreviderade konsumtionsutgifter bidrar till detta.

Tidsserie BNP-revideringar

I tabellen nedan redovisas BNP-utvecklingen vid respektive beräkningstillfälle för de olika kvartalen.

Publicerad faktisk volymutveckling för BNP vid olika beräkningstillfällen, första kvartalet 2013 till och med första kvartalet 2017

År	Beräknings- tidpunkt	Kvartal 1	Kvartal 2	Kvartal 3	Kvartal 4
2013	2013 maj	0,8			
	2013 jul	0,8	1,1		
	2013 sept	0,4	0,6		
	2013 nov	0,7	1,1	0,7	
	2014 feb	0,8	1,1	1,0	3,1
	2014 maj	0,9	1,4	1,0	3,1
	2014 jul	0,9	1,4	1,0	3,1
	2014 sept	0,5	1,1	1,6	2,8
	2014 nov	0,4	0,8	1,4	2,5
	2015 feb	0,4	0,8	1,4	2,5
	2015 maj	0,4	0,8	1,5	2,4
	2015 jul	0,4	0,8	1,5	2,4
	2015 sept	0,5	0,7	1,4	2,4
	2015 nov	0,5	0,7	1,4	2,4
	2015 feb	0,5	0,7	1,4	2,4
	2016 maj	0,5	0,7	1,4	2,4
	2016 jul	0,5	0,7	1,4	2,4
2016 sept	0,4	0,7	1,4	2,5	
2016 nov	0,4	0,7	1,4	2,5	
2017 feb	0,4	0,7	1,4	2,5	
2017 maj	0,4	0,7	1,4	2,5	
2014	2014 maj	1,9			
	2014 jul	1,9	1,4		
	2014 sept	1,7	2,1		
	2014 nov	1,7	1,9	2,1	
	2015 feb	1,7	1,9	2,3	2,7
	2015 feb	1,7	1,9	2,3	2,7
	2015 maj	1,7	2,2	2,6	2,6
	2015 jul	1,7	2,2	2,6	2,6
2015 sept	1,8	2,4	2,3	2,8	
2015 nov	1,8	2,3	2,3	2,6	

	2016 feb	1,8	2,3	2,3	2,6
	2016 maj	1,8	2,3	2,3	2,6
	2016 jul	1,8	2,3	2,3	2,6
	2016 sept	1,9	2,6	2,7	3,2
	2016 nov	1,9	2,6	2,7	3,2
	2017 feb	1,9	2,6	2,7	3,2
	2017 maj	1,9	2,6	2,7	3,2
2015	2015 maj	2,5			
	2015 jul	2,5	3,5		
	2015 sept	2,8	3,8		
	2015 nov	3,0	3,9	3,9	
	2015 feb	3,0	4,1	4,1	5,0
	2016 maj	3,1	4,1	4,0	5,4
	2016 jul	3,1	4,1	4,0	5,4
	2016 sept	3,1	4,0	4,1	5,2
	2016 nov	3,1	3,9	4,2	5,1
	2017 feb	3,1	3,9	4,2	5,1
	2017 maj	3,0	3,8	4,2	5,2
2016	2016 maj	3,7			
	2016 jul	3,7	4,1		
	2016 sept	3,7	4,4		
	2016 nov	3,7	4,6	2,8	
	2017 feb	3,5	4,5	2,4	2,8
	2017 maj	3,4	4,2	2,6	2,5
2017	2017 maj	3,6			